

Tárgytematika / Course Description

Hatalommegosztás: erős állam - alkotmányos korlátokkal

N_DOA8

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: dr. Stumpf István

Félév / Semester: 2021/22/1

Beszámolási forma /

Assesment: Beszámoló (háromfokozatú)

Tárgy heti óraszám /

Teaching hours(week): 0/0/0

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(sem.): 0/0/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

A tantárgy célja: megismertesse a hallgatókkal a hatalommegosztás mai problémáit, a végrehajtó és törvényhozó hatalom összefonódásából fakadó jogállami deficiteket, az alkotmányos ellensúlyok növekvő szerepét, kiemelten az Alkotmánybíróság helyzetét és a bírói hatalom problematikáját

---

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

A tantárgy tematikája:

1. Államszervezési elvek és értékek (a hatalommegosztás története és modern értelmezési lehetőségei, fékek és egyensúlyok rendszere, Bibó István elmélete az államhatalmak megosztásáról)

2. Kancellári típusú kormányzás 2.0 és a miniszterelnök az Alaptörvényben (változott-e a kormányzási modell az első Orbán kormányhoz képest, bevált-e a „nagyminisztériumi struktúra, hogyan módosult a kormányfő szerepe az új alkotmányos szabályozás révén)

3. Az alkotmánybíróság és a bírói hatalom (az Alkotmánybíróság szerepváltozásai a rendszerváltozás óta, a bírói

aktivizmus, textualizmus és originalizmus és a „láthatatlan alkotmány”, a politika eljogiasítása és a bírói hatalom)

4. Alkotmányozó hatalom és alkotmányértelmezés (az alkotmányértelmezés monopóliuma, nyelvtani, logikai, teleologikus, rendszertani és értékelvű értelmezések, az alkotmányozó és az alkotmánymódosító hatalom problémája)

5. Alkotmánymódosítások és az Alkotmánybíróság mozgásteret (az átmeneti törvény alkotmányellenessége és konzekvenciái, a közjogi érvénytelenség alkotmányos megítélése, az alkotmánymódosítások és az Alaptörvény koherenciája, az alkotmánybíráskodás jövője)

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESMENT'S METHOD

beszámoló

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

Irodalom:

Balogh Zs (2011) - Alkotmánybíráskodás egykor és ma - Alkotmánybírósági Szemle 1.

Chronowski N-Drinóczi T-Zeller J (2010) – „Túl az alkotmányon...” - Közjogi Szemle 4.

Csink L-Fröhlich J (2011) - „...az alkotmányjogon innen” - Alkotmánybírósági Szemle 1. 66-71

Csink L-Fröhlich J (2012) - Egy alkotmány margójára - Budapest, Gondolat Kiadó

L.Csink-B.Schanda (2012) - The Basic Law of Hungary: A First Commentary , The Constitutional Court Clarus Press, 157-169

Jakab A (2010) - Ki a jó jogász, avagy tényleg jó bíró volt-e Magnaud? - JeMa 1. 83-93

Jakab A-Körösi A (2012) (szerk) - „Alkotmányozás Magyarországon és máshol” in: **Tölgyessy P**(2012) *A magyar parlamentáris hagyomány íve és az újabb alkotmányozás* - 240-256 Budapest, Új Mandátum Könyvkiadó

Köblös A (2010) - *Milyen jogvédelmet nyújt az alkotmányjogi panasz?* - Alkotmánybírósági Szemle 1. szám, 130-135

Kukorelli I (2006) *Tradíció és modernizáció a magyar alkotmányjogban*. Századvég Kiadó, Budapest

Lábady T (2010) - *A bírói jogalkotás és alkotmánybírósági kontrollja* - Alkotmánybírósági Szemle 1. 127-130

Paczolay P (2010) - *Reflections about the powers of the Constitutional Court* - Alkotmánybírósági Szemle 1. 11-16

Pokol B(2003) *A bírói hatalom* Századvég Kiadó, Budapest

Posner, Richard A. (2008) - *How Judges Think* - Harvard University Press. Cambridge, Massachusetts

Sári J.(1995) *Hatalommegosztás*, Osiris Kiadó, Budapest

Smuk P (2011) *Magyar közjog és politika 1989-2011*. Osiris Kiadó, Budapest

Stumpf I (2008) *A „szuperkapitalizmus” válsága avagy az erős állam és társadalmi kiegyezés* Közigazgatási Szemle, Magyar Közlöny Lap és Könyvkiadó, Budapest 16-23 o.

Stumpf I-G. Fodor G (2008) *Neoweberi állam és jó kormányzás* Nemzeti Érdek 2008/3 Századvég Kiadó, Budapest, 5-26 o.

Stumpf I(2009) *Állam és kormányzás* Jog-Politika-Állam 2009/3 150-173.o

Stumpf I(2013) *Hatalommegosztás és államszervezet az új Alaptörvényben* in: *Állam és jog-kodifikációs kihívások napjainkban*. szerk: Fejes Zs-Kovács E-Paczolay P-Tóth J.Z. Jog és Államtudományi Társaság-Gondolat,23-40 o.

Tóth G.A. (2009) - *Túl a szövegen – Értekezés a magyar alkotmányról* in: „*Viták az alkotmánybírósági*

aktivizmusról” 15-25, Budapest, Osiris Kiadó

Tóth J-Legény K (2006) (szerk) – *Összehasonlító alkotmányjog* – in: Legény Krisztián: *Az alkotmánybíráskodás modelljei*, 212-281, Budapest, Complex Kiadó Kft.

Trócsányi L (2010) - *Az alkotmánybíráskodás és igazságszolgáltatás kapcsolatának egyes kérdései* - Alkotmánybírósági Szemle 1. 120-127